

طراحی، ساخت و ارزیابی نقاله نیوماتیکی دانه کلزا در فاز رقیق (۲۰۸)

عبدالله ایمان‌مهر^۱، برات قبادیان^۲

چکیده

طراحی و ساخت یک نقاله نیوماتیکی افقی دانه کلزا با دبی جرمی ۹۰ کیلوگرم در ساعت در لوله‌ای به قطر ۵۸ میلی متر انجام شد. برای این منظور ابتدا برخی خواص فیزیکی و آبیودینامیکی دانه‌های کلزا مورد نیاز در طراحی دستگاه اندازه‌گیری گردید. مهمترین بخش در طراحی نقاله نیوماتیک محاسبه افت فشار سیستم است که شامل دو بخش: افت فشار هوا و افت فشار مواد می‌باشد. پس از محاسبه حداکثر افت فشار سیستم، به ترتیب با انتخاب یک دمنده سانتریفیوژ مناسب، ساخت تغذیه کننده دورانی و مکانیزم انتقال قدرت آن، ایجاد ایستگاه اندازه‌گیری افت فشار، ترکیب اجزاء و ساخت شاسی، ساخت نقاله تکمیل گردید. سرعت تنه‌شینی دانه‌ها در عمل ۱۱/۴۷ متر بر ثانیه بدست آمد که بیشتر از مقدار پیش‌بینی شده توسط رابطه تئوری بود. در آزمایشها با تغییر سرعت ورودی هوای دمنده در ۵ سطح (۱۳/۰۳، ۱۴/۱۱، ۱۴/۸۳، ۱۵/۱۸ و ۱۵/۳۹ متر بر ثانیه)، نرخ جریان جرمی دانه‌ها در ۳ سطح ۵۰، ۷۰ و ۹۰ کیلوگرم بر ساعت) و طول لوله انتقال در دو سطح (۴ و ۶ متر)، افت فشار افقی سیستم با کمک لوله پیتو و سیستم بر حسب پارامترهای متغیر ارائه شد.

کلید واژه: نقاله نیوماتیکی، دانه کلزا، افت فشار، طراحی و ساخت

^۱- استادیار مکانیک ماشینهای کشاورزی، دانشگاه اراک، پست الکترونیک: a-imanmehr@araku.ac.ir

^۲- دانشیار مکانیک ماشینهای کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

۱- مقدمة

انتقال نیوماتیکی بطور گستردگی در زمینه های صنعتی جهت جابجایی پودرها در فرآیند تولید و در رژیمهای انتقالی مختلف، بسته به کاربردشان بصورت فاز رقیق و غلیظ صورت می گیرد. رژیم حریان با سرعت ظاهری گاز و نسبت جرمی مواد تعیین می شود. در انتقال نیوماتیکی فاز رقیق، پارامترهای زیادی شامل سرعت ظاهری گاز، قطر لوله، ابعاد کanal، اندازه ذره، توزیع اندازه، شکل ذره، نسبت جرمی ماده و سختی دیواره بر روی پیچیدگاهها، سیستم های انتقال نیوماتیک اصولاً بر اساس روابط تجربی (مانند رژیم انتقالی و افت فشار) که در طول تحقیقات آزمایشی بدست می آید، طراحی می شوند [۱۲]. محدوده وسیعی از محصولات را می توان بصورت نیوماتیکی انتقال داد و انتخاب سیستم های انتقال به مهارت کاربر و میزان تجربه او بستگی دارد. از میان فازهای انتقال، فاز رقیق مکشی جهت انتقال مواد، چنان مؤثر نیست ولی فاز رقیق فشاری، قابلیت خوبی برای کاربردهای معمولی در سرعت بالا دارد [۴]. انتقال نیوماتیکی بصورت رقیق نقش مهمی در انتقال مواد دانه ای ایفاء می کند، بخصوص اگر استفاده از روش انتقال متراکم ایده آل نباشد مانند هنگامیکه خطوط انتقال نسبتاً کوتاه است یا ماده چسبنده است [۳]. در تعیین افتهای فشار در حریان دو فازی انتقال نیوماتیکی، اطلاعات آزمایشی زیادی برای پوشش گستردگی هر یک از پارامترهای مربوطه جهت رسیدن به یک نتیجه عمومی لازم است. رفتار اصطکاکی حریان و افتهای فشار حریان دو فازی عموماً بر پایه برخی روش های پیشگوئی، آنالیز می شود و سپس توسط نتایج آزمایشی، صحت و سقم آن به این می گردد [۱۱]. نقاله نیوماتیکی یک دستگاه چند منظوره است. این وسیله می تواند برای پر کردن و تخلیه مخازن در کامیونها یا در ماشینهای تمیز کننده دانه، کارندها و جاهایی که بطور عادی تمیز کردن آن مشکل است، بکار برد شود، با این حال این نقاله توان بالائی نیاز دارد و سطح صدای بیشتری نسبت به سایر نقاله ها ایجاد می کند [۷]. آزمایش های انتقال نیوماتیکی افقی دانه های برنج، برنج آسیاب شده و سویا نشان داد که گردایان افت فشار نهایی تابعی از سرعت هوا، نسبت جرم مواد به جرم هوای جابجا شده در واحد زمان، قطر ذره و قطر لوله است. گردایانهای افت فشار کلی با جمع نمودن سهم هر یک از بخش های ویژه افت فشار مربوط به هوا و مواد بصورت مجزا صورت گرفت [۱۰]. طراحی سیستم انتقال فاز رقیق شامل انتخاب مناسب اندازه قطر و طول لوله ها و تعیین سرعت گاز جهت اطمینان از حریان مواد در فاز رقیق، محاسبه افت فشار خط لوله، و انتخاب تجهیزات مناسب برای به حریان درآوردن گاز و جداسازی مواد از گاز در انتهای سیستم است.

۲- مواد و روشها

۱- خواص فیزیکی و آبرودینامیکی دانه کلزا

دانستن خصوصیات فیزیکی دانه های کلزا برای طراحی ادواتی که در انتقال، جابجایی، فرآوری و ذخیره این محصول بکار می رود، لازم است. در این مطالعه برخی خواص فیزیکی دانه کلزا شامل، ابعاد محوری، قطر متوسط هندسی، سطح، سطح مقطع، حجم، کرویت و شاخص شکل دانه ها در سطح رطوبتی $6/4$ رصد (بر پایه تر) اندازه گیری شد زیرا بر اساس ارتباط بین میزان رطوبت و شکنندگی دانه ها پیشنهاد می شود که محتوی رطوبتی $6-8$ درصد جهت انتقال مطمئن دانه های کلزا انتخاب شود [۱۱]. مهمترین خواص آبرودینامیکی که در طراحی یک سیستم نیوماتیکی لازم است سرعت حد و ضریب کشش مواد می باشد [۵]. این دو مقدار به خواص سیال (سرعت، ویسکوزیته و چگالی) و خصوصیات فیزیکی دانه ها (جرم، ابعاد، شکل و چگالی) بستگی دارند. برای طراحی خواص آبرودینامیکی دانه های کلزا (واریته لیکورد) اندازه گیری شد که نتایج این اندازه گیریها در جدول (۱) نشان اده شده است.

جدول ۱: خواص فیزیکی دانه های کلزا (واریته لیکورد)

واحد	اندازه	خواص فیزیکی
Kg	.۰۰۴۳	جرم هزار دانه
Kg/m ³	۵۸۳	چگالی حجمی (آزاد)
Kg/m ³	۱۱۲۱	چگالی دانه
mm	۱/۹۹۷	قطرهندسی دانه
mm	۱/۹۳	قطر معادل دانه
mm ²	۳/۱۳۲	سطح مقطع دانه
mm ²	۱۲/۵۲	سطح دانه
mm ³	۳/۷۸۷	حجم دانه
%	۹۳	ضریب کرویت
%	۹۱	شاخص شکل

سرعت حد یک دانه تنها را می توان با برابر گرفتن نیروهای کششی و شناوری با نیروی نقلی تخمین زد. بنابراین سرعت حد در جریان کاملاً آشفته برابر است با [۶] :

$$v_t = 1.74 \left(\frac{d_p (\rho_p - \rho) g}{\rho} \right)^{0.5} \quad (1)$$

(m/s) = سرعت حد v_t

(m) = قطر متوسط بذر d_p

(kg/m³) = چگالی دانه ρ

(m/s²) = شتاب ثقل g

بدلیل اینکه در انتقال نیوماتیکی با جریان کاملاً آشفته رو برو هستیم ($Re_p < 2 \cdot 10^5$) بنابراین ضریب کشش دانه ها برابر با ۰/۴۴ است [۶] .

Re_p : عدد رینولدز دانه

۲-۲ تعیین سرعت هوای ورودی

در انتقال نیوماتیکی فاز رقیق افقی یا عمودی (با نسبت تراکم مواد به هوای کمتر از ۱۵)، مطلوب آن است که عملیات انتقال در یائین ترین سرعت ممکن انجام گیرد تا افت فشار به حداقل برسد و ساییدگی و هزینه های اجرائی کاهش یابد. در نظر داشته باشید بدیل نامعین بودن روابط جهت پیشگوئی سرعت تهشیینی، باید سرعت گاز را در عمل ۵۰٪ بیشتر پیشنهاد نمود. روابط زیادی برای پیشگوئی سرعت تهشیینی در منابع مختلف وجود دارد. رابطه ریک بر اساس یک روش نیمه تجربی بصورت زیر ارائه شده است [۹]:

$$v_{salt} = \left[\frac{4M_s 10^\alpha g^{\frac{\beta}{2}} D^{\left(\frac{\beta}{2}-2\right)}}{\pi \rho} \right]^{\frac{1}{\beta+1}} \quad (2)$$

v_{salt} = سرعت تهشیینی (m/s)

M_s = مقدار جرم ماده در حین انتقال (kg/s)

D = قطر داخلی لوله (m)

$$1440d_p + 1.96 = \alpha$$

$$1100d_p + 2.5 = \beta$$

۳-۲ افت فشار انتقال افقی

افت فشار انتقال شامل مجموع افت فشار مورد نیاز برای هوای تنها (Δp_A) ، افت فشار شتاب مواد (Δp_L) ، افت فشار اصطکاک و برخورد مواد (Δp_G) ، افت فشار ناشی از بلند نمودن و تعليق مواد (Δp_B) و افت فشار زانوئی ها (Δp_z) می شود [۶]:

$$\begin{aligned} \Delta p_{transport} &= \Delta p_L + \Delta p_A + \Delta p_z^* + \Delta p_G + \Delta p_B \\ &= \Delta p_L + \Delta p_A + \Delta p_{z(horizontal)} + \Delta p_B \end{aligned} \quad (3)$$

۱-۳-۲ افت فشار هوای

افت فشار در لوله یا افت فشار خط فقط ناشی از جریان هوای در لوله های انتقال می باشد. معادله افت فشار هوای برابر است با

: [۶]

$$\Delta p_L = \lambda_L \frac{\rho}{2} v_a^2 \frac{L}{D} \quad (4)$$

Δp_A = افت فشار هوای (pa)

λ_L = ضریب مقاومت هوای

v_a = سرعت هوای (m/s)

L = طول انتقال (m)

ضریب مقاومت هوای (λ_L) بستگی به جریان گاز دارد و تابعی از عدد رینولدز است و می توان آنرا بكمک معادله بلازیوس بدست آورد :

$$\lambda_L = 0.316 / (\text{Re})^{0.25} \quad (5)$$

Re = عدد رینولدز

۲-۳-۲ افت فشار شتاب مواد

مواد جامد باید تا آنجا که ممکن است سریعاً در سرعت انتقال حداقل، شتاب بگیرند. این افت تنها در یک نقطه ورودی مواد در یک سیستم مکشی یا فشاری اتفاق می‌افتد. این افت فشار از رابطه (۹) بدست می‌آید [۸]:

$$\Delta p_A = \gamma v_a \rho v_s \quad (6)$$

γ = نسبت جرمی دانه‌ها به هوا

v_s = سرعت متوسط ذره (m/s)

نسبت جرمی مواد به هوا برابر است با:

$$r = \frac{M_s}{M_a} = \frac{M_s}{\rho A v_a} \quad (7)$$

A = سطح مقطع لوله (m²)

M_s = مقدار جرم ماده در حین انتقال (kg/s)

M_a = مقدار جرم هوا در حین انتقال (kg/s)

۳-۳-۲ افت فشار اصطکاکی مواد

این افت ناشی از برخورد ذرات جامد با یکدیگر و اصطکاک آنها با جداره لوله‌ها است. رابطه (۱۱) را برای تخمین این افت می‌توان بکار برد [۶]:

$$\Delta p_z^* = \frac{\lambda_z^* \rho_p (1 - \varepsilon) v_s^2 L}{2D} \quad (8)$$

Δp_z^* = افت فشار اصطکاکی مواد (pa)

λ_z^* = ضریب اصطکاکی مواد

ε = تخلخل مواد در حال انتقال

بهمنظور تعیین ضریب اصطکاک جامدات در انتقال افقی از رابطه (۱۲) استفاده می‌شود [۶]:

$$\lambda_z^* = 0.114(gD)^{0.5} / v_s \quad (9)$$

مقدار تخلخل برابر است با:

$$\varepsilon = 1 - \frac{M_s}{A \rho_p v_s} \quad (10)$$

که ρ_s چگالی ظاهری مواد در حین انتقال است و از رابطه (۱۴) حاصل می‌شود [۶]:

$$\rho_s = (1 - \varepsilon) \rho_p \quad (11)$$

۴-۳-۲ افت فشار بلند کردن و تعليق مواد

در سیستم انتقال افقی، افت فشار ناشی از معلق نگاه داشتن ذرات برابر است با [۶]:

$$\Delta p_G / \Delta L = \rho_s g \frac{v_t}{v_a} \quad (12)$$

افت فشار تقلیلی هوا برابر است با:

$$\Delta p_{Ga} / \Delta L = \rho_a \varepsilon g \quad (13)$$

۵-۳-۲ افت فشار زانوئی

زانوئی‌ها افت فشار را در خط انتقال افزایش می‌دهند و نیز نقاطی هستند که در آنها بیشترین فرسایش و ساییدگی دارند. افت فشار زانوئی از رابطه (۱۷) بدست می‌آید [۶]:

$$\frac{\Delta p_B}{(\Delta p_z)_{bend}} = 210 \left(\frac{2R_B}{D} \right)^{-1.15} \quad (14)$$

که R_B شعاع زانوئی است. $(\Delta p_z)_{bend}$ افت فشار بخش مواد زانوئی است که با بدست آوردن طول معادل زانوئی و داشتن افت فشار مواد جامد، تعیین می‌شود.

۴-۲ ساخت نقاله

قلب این نقاله نیوماتیکی، وسیله‌ای است که وظیفه تولید جریان هوا و غلبه بر افتهای فشاری را بر عهده دارد. توان مکانیکی دمنده از حاصلضرب گشتاور و سرعت زاویه‌ای پروانه بدست می‌آید. در این دمنده، توانی که سیال از ماشین می‌گیرد بصورت QH بیان می‌شود. H معرف انرژی واحد وزن سیال و Q معرف وزن سیال عبوری در واحد زمان است. حاصلضرب آنها معرف انرژی سیال در واحد زمان (توان) می‌باشد. با صرفنظر کردن از تلفات، توان مکانیکی مصرفی پمپ با توان تولیدی آن برابر است. لذا می‌توان نوشت [۲]:

$$P = T' \omega = Q \gamma H \quad (15)$$

P = توان (N.m/s)

T' = گشتاور (N.m)

ω = سرعت زاویه پروانه دمنده (rps)

Q = دبی حجمی دمنده (m^3/s)

γ = وزن واحد حجم هوا (N/m^3)

H = ارتفاع معادل فشار دمنده (m)

معادله انرژی را بین ورودی و خروجی پروانه دمنده می‌توان از رابطه (۱۶) نوشت:

$$H + \frac{v_1^2}{2g} + \frac{p_1}{\gamma} = \frac{v_2^2}{2g} + \frac{p_2}{\gamma} \quad (16)$$

جدول (۲) نتایج محاسبات طراحی را نشان می‌دهد.

جدول ۲: نتایج محاسبات روابط ریاضی مربوط به طراحی نقاله نیوماتیکی

ردیف	پارامتر	نماد	مقادیر	احد
۱	چگالی هوا	ρ	۱/۰۴۶	Kg/m ³
۲	ویسکوزیته هوا	α_l	$1/76 * 10^{-5}$	Ns/m ²
۳	سرعت حد	v_t	۷/۷۷	m/s
۴	نیروی کشش	F_D	$۳/۹۳۹ * 10^{-5}$	N
۵	سرعت تنشینی	v_{salt}	۷/۸۲	m/s
۶	افت فشار اصطکاکی هوا	Δp_L	۲۵۹/۹۲	pa
۷	نسبت جرمی	r	۰/۵۸	----
۸	افت فشار شتاب مواد	Δp_A	۹۷/۷	pa
۹	ضریب اصطکاک مواد	λ_z^*	۰/۰۰۸۲۷	----
۱۰	تخلخل	ε	۰/۹۹۹	----
۱۱	چگالی ظاهری مواد	ρ_s	۱/۱۲۱	Kg/m ³
۱۲	افت فشار اصطکاکی مواد	Δp_z^*	۵۱/۷۲	pa
۱۳	افت فشار تعیق مواد	Δp_G	۳۳/۰۶	pa
۱۴	افت فشار ثقلی هوا	Δp_{Ga}	۶۱/۵	pa
۱۵	افت فشار زانوئی ۹۰ درجه	Δp_B	۹۵/۵	pa
۱۶	توان مصرفی دمنده	P	۱۱۸/۸۵	Watt
۱۷	اختلاف فشار دمنده	Δp	۷۱۸/۹	pa

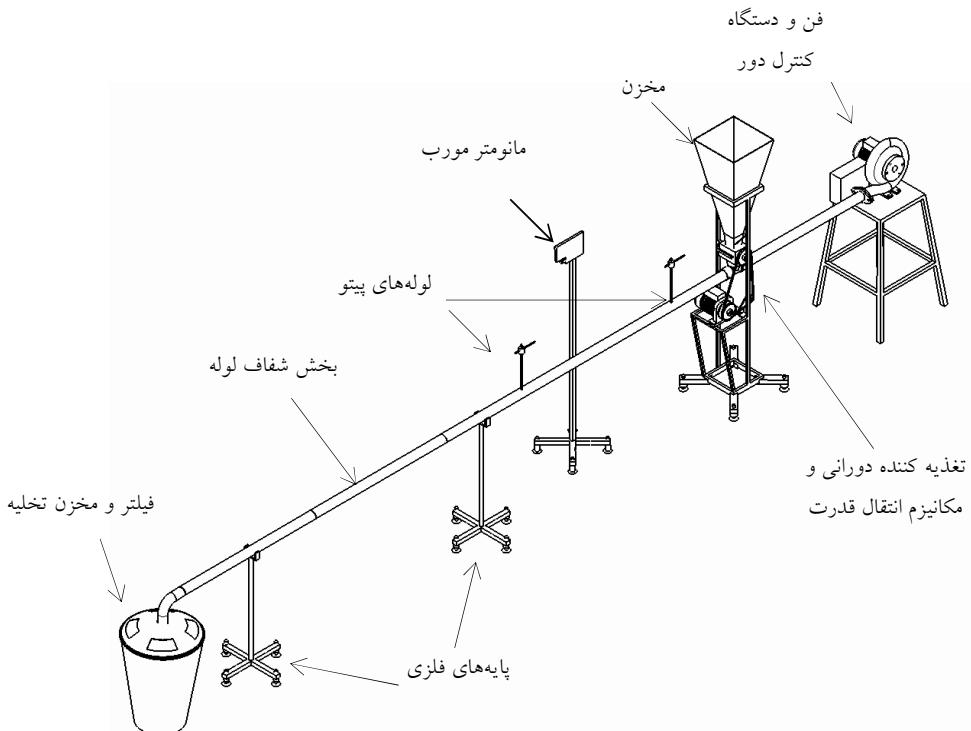
کل افت فشار سیستمی بطول ۶ متر با استفاده از یافته های جدول (۲) برابر است با:

$$\Delta p_{transport} = \Delta p_L + \Delta p_A + (\Delta p_z^* + \Delta p_G)_{horizontal} + \Delta p_B = 599.4 \approx 600 \text{ pa}$$

با توجه به مزایای دمنده های سانتریفیوژ، یک دمنده سانتریفیوژ با تیغه های خمیده بسمت عقب انتخاب گردید که توان آن توسط یک گیربکس از طریق یک موتور الکتریکی تامین شد. دور موتور در فرکانس ۵۰ هرتز برابر با ۲۷۱۰ دور در دقیقه می باشد

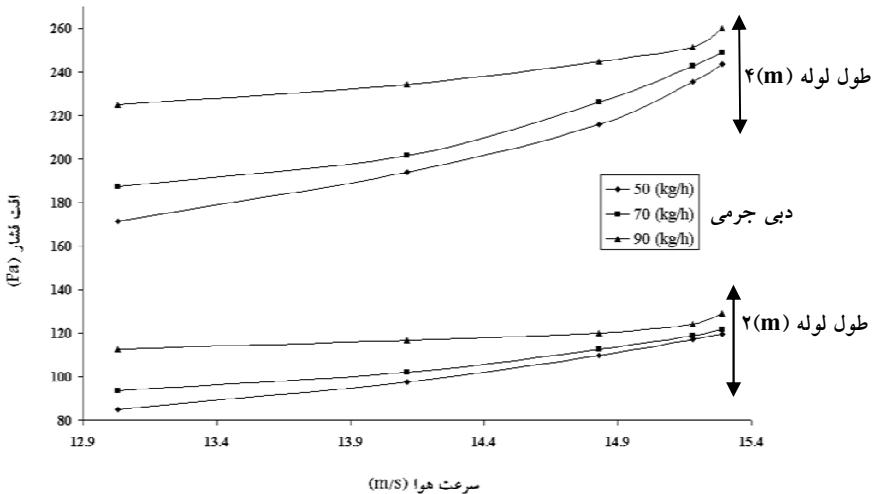
که توسط گیربکسی این دور $2/64$ برابر افزایش و به چرخ پره دمنده انتقال یافت. افت فشار دمنده با در نظر گرفتن راندمان ۶۸ درصد بدست آمد. با مقایسه بین افت فشار بدست آمده برای سیستم (600 پاسکال) و افت فشار دمنده ($718/9$ پاسکال) مطابق جدول (۲)، نتیجه گیری می شود که دمنده انتخابی قابلیت استفاده برای رفع نیاز سیستم را دارد. برای تغییر سرعت هوای ورودی دمنده و بررسی تأثیر آن بر انتقال دانه ها در لوله افقی، از یک اینورتور استفاده شد. توسط این وسیله خن تبدیل جریان برق تک فاز به برق 3 فاز مورد نیاز موتور دمنده، با کاهش یا افزایش فرکانس برق می توان دور دمنده را تغییر اد. برای اندازه گیری فشار از یک مانومتر مورب با محدوده کار صفر تا 500 پاسکال استفاده شد. پس از ترکیب اجزاء در نهایت سیستمی مطابق شکل (۱) بدست آمد.

شکل ۱: نمای شماتیک نقاله نیوماتیکی افقی دانه کلزا

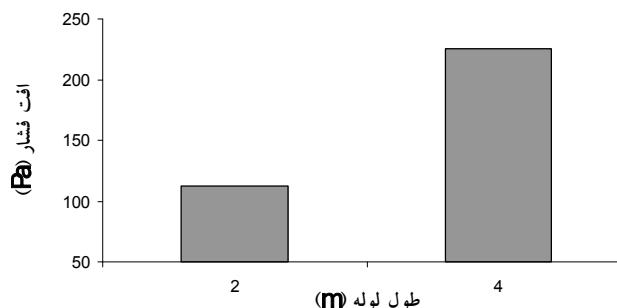
۳- نتایج و بحث

نمودار افت فشار کل در شکل (۲) نشان داده شده است.

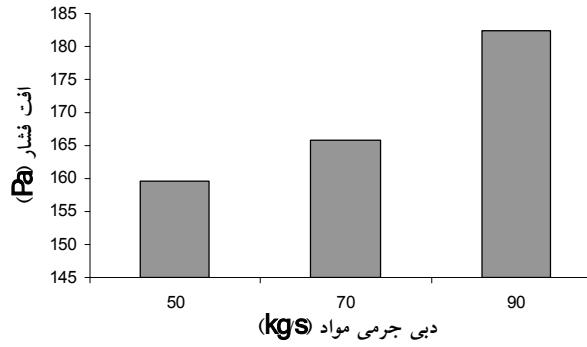
شکل ۲: نمودار افت فشار کل در سطوح مختلف سرعت هوا، دبی جرمی و طول لوله

با تغییر سرعت هوا ورودی دمنده در دبی جرمی ۹۰ کیلوگرم در ساعت، سرعت هوا به حدی کاهش داده شد تا دانه ها در آستانه تمدنی قرار گیرد و بدین ترتیب سرعت تمدنی دانه ها در عمل $11/47$ متر بر ثانیه بدمت آمد که در مقایسه با مقدار تئوری بدمت آمده $(7/82)$ متر بر ثانیه، 46 درصد بیشتر است. در ادامه آزمایشها با تغییر سرعت ورودی هوا در 5 سطح ($13/0.03$ ، $14/11$ ، $14/29$ و $15/29$ متر بر ثانیه)، نرخ جريان جرمی دانه ها در 3 سطح (50 ، 70 و 90 کیلوگرم بر ثانیه) و طول لوله انتقال در دو سطح (و 4 متر)، میزان افت فشار سیستم توسط لوله پیتو و مانومتر مورب اندازه گیری گردید. بر اساس نتایج بدمت آمده با دو برابر شدن طول لوله، افت فشار 2 برابر شده است (شکل ۳) که دلیل آن افزایش سطح تماس هوا در حال جريان و دانه ها با سطح بیشتری از جداره لوله و درنتیجه افزایش افت فشار اصطکاکی است.

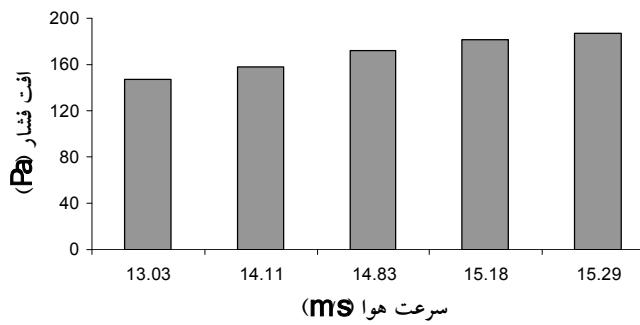
شکل ۳: نمودار تغییرات افت فشار در دو سطح طول لوله انتقال

با افزایش دبی جرمی دانه ها بدلیل افزایش برخورد دانه ها با یکدیگر و با دیواره لوله از یک طرف و افزایش فشار استاتیکی مورد نیاز برای حمل دانه ها از طرف دیگر، افت فشار کل افزایش یافته است. مطابق شکل (۴) با افزایش دبی جرمی از 50 به 70 کیلوگرم در ساعت، افت فشار حدود 4 درصد و از 50 به 90 کیلوگرم در ساعت افت فشار حدود 14 درصد افزایش یافته است.

شکل ۴: نمودار تغییرات افت فشار در سه سطح دبی جرمی دانه‌ها

با افزایش سرعت هوای ورودی، افت فشار بدلیل افزایش مقاومت اصطکاکی دانه‌ها، افزایش یافته است (شکل ۵).

شکل ۵: نمودار تغییرات افت فشار در پنج سطح سرعت هوای ورودی

۴- نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با انجام رگرسیون خطی چندگانه از داده‌های آزمایش، رابطه (۱۷) برای برآورد افت فشار کل، بر حسب فاکتورهای متغیر با اطمینان قابل قبولی در محدوده عدد رینولدز ($44915 \leq Re \leq 52705$) پیشنهاد نمود بدست آمد:

$$\Delta p_{total} = -297 + 57.2(L) + 0.567(M_s) + 17.6(v_a) \quad R^2 = 97.4\% \quad (17)$$

همچنین رابطه (۱۸) برای برآورد افت فشار ناشی از هوای تنها در محدوده عدد رینولدز $44915 \leq Re \leq 52705$ بدست آمد:

$$\Delta p_{air} = -256 + 29.2(L) + 20.6(v_s) \quad R^2 = 98.8\% \quad (18)$$

بدین ترتیب توسط روابط فوق می‌توان افت فشار سیستم انتقال افقی فاز رقیق مربوط به دانه‌های کلزا را پیشگوئی و بر اساس آن توان و فشار دمنده را با حدود اطمینان قابل قبولی تعیین نمود.

على رغم اینکه انتقال نیوماتیکی دانه‌های کشاورزی در ماشینهای نظیر کارنده‌های نیوماتیک، کمباینهای ماشینهای تمیز کننده صورت می‌گیرد با این حال در زمینه انتقال نیوماتیکی دانه‌های روغنی (بویژه کلزا) در فاز رقیق گزارشی ارائه نشده است. ارائه اصول و روش طراحی، ساخت و ارزیابی انتقال نیوماتیکی دانه کلزا بعنوان یک دانه روغنی استراتژیک که می‌تواند نقش مؤثری در خودکفایی کشور به دانه‌های روغنی داشته باشد، مورد نظر این تحقیق بوده است که در مقاله حاضر مورد بحث واقع شده است.

- مراجع ۵

1. Carpinlioglu, M. O., Ozbelge, T. A. and Oruc, V. 2002. Flow frictional resistance in pneumatic conveying of solid particles through inclined lines. Powder Tech. 125:292-297.
2. Entezari, A. 1999. Fluid Mechanics. 3rd Edition. Norpardazan Publication.
3. Eskin, D. 2005. Modeling dilute gas-particle flows in horizontal channels with different wall roughness. Chemical Eng. Sci. 60:655-663.
4. Huggett, R. 1999. Design for throughput. International Mechanical Eng. Seminar Publication Successful Pneumatic Conveying. Published by Professional Eng. publishing Limited, London, UK.
5. Mohsenin, N. N. 1970. Properties of plant and animal materials. Gordon and Breach, USA.
6. Marcus, R. D., Leung, L. S., Klinzing, G. E., Rizk, F. 1990. Pneumatic Conveying of Solid. Chapman and Hall Pub. London. UK.
7. Misra, M. K. 1997. Conveyors for bulk handling of seed. Extension seed conditioning specialist. Ames, Iowa.
8. Neidigh, S. 2003. Introduction to the theoretical and practical principles of pneumatic conveying. Online: <http://www.Neuero.com>. USA.
9. Rhodes, M. 2001. Pneumatic transport of powders. Education Resource. for Part. Techn. 014Q-Rhodes. Online: <http://www.erpt.org>.
10. Raheman, H & JIndal, V. K. 2001. Pressure drop gradient and solid friction factor in horizontal pneumatic conveying of agricultural garins. Applied Eng. In Agr. Vol. 17(5): 649-656.
11. Salunkhe, D. K., Chavan, J. K., Adsule, R. N. and Kadam, S. S. 1992. World Oilseeds (Chemistry, Technology and Utilization). Published by Van Nostrand Reinhold.NY.
12. Sommerfeld, M. and Kussin, J. 2004. Wall roughness effects on pneumatic conveying of spherical particles in a narrow horizontal channel. Powder Technology. 142:180-192.